

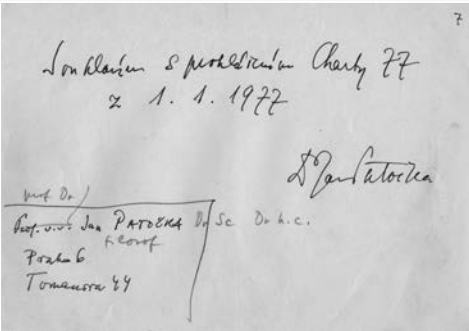
Režim striktně kontroloval veřejná vydávání a překlady knih. Česká literatura se proto štěpí na tři části: oficiální, exilovou a samizdatovou. Uveď příklady:

- a) oficiálních prorežimních autorů
- b) samizdatových edic
- c) exilových nakladatelství

Samizdatový časopis Obsah vznikl v roce 1981. Redakce časopisu: zleva Milan Uhde, Jan Trefulka, Milan Jungmann, Ivan Klíma a Miroslav Kusý.

Shromáždění českých umělců proti Chartě 77 v Národním divadle v Praze (dnes označováno jako Anticharta).

Aby režim nemohl tvrdit, že signatáři byli svedeni, museli stvrdit svůj souhlas s Prohlášením Charty 77 vlastnoručně psaným lístkem, který vylučoval manipulaci. Pracovní se mu říkalo „podpis krví“.

12. 12. 1976

1. 1. 1977

ÚKOL

28. 1. 1977

1980

Jiří Gruša získal v roce 1980 literární stipendium ve Spojených státech amerických. Po několika měsících strávených v USA se vracel zpět do Československa. Během cesty ho však Ludvík Vaculík varoval, aby svůj návrat odložil. Počkal tedy v německém Bonnu u svého přítele. Po několika dnech obdržel dopis s oznámením o zbavení československého občanství. Do své vlasti se již vrátit nemohl. Na fotografii vítá Jiří Gruša svoji manželku 100 m za železnou oponou.

Vznik organizace The Jan Hus Educational Foundation v Oxfordu a Association Jan Hus v Paříži. Finančně i organizačně pomáhala při pořádání bytových seminářů, překládání a vydávání děl západní demokratické literatury (v samizdatových edicích). Dnes sídlí Vzdělávací nadace Jana Husa v Brně. Stále podporuje rozvoj svobodného a kvalitního vzdělávání.

1980

duben 1981

V Brně se poprvé setkali Jiří Müller a britský filozof Roger Scruton. Začala jejich dlouhodobá spolupráce, která byla základem pro vznik brněnské podzemní univerzity.

První přednáška brněnské podzemní univerzity. V bytě manželů Oslzlých přednášel britský filozof David Levy.

prosinec 1984

ÚKOL

20.–27. 11. 1989

ÚKOL

Doplň událost:

Sametová revoluce

Proč se revoluci říká „sametová“?

Co bylo Občanské fórum? Kdo byl jeho prvním hlavním představitelem?

Do Brna přivezl Prohlášení Charty 77 Jiří Müller – dva dny po svém propuštění z pětiletého vězení.

Prohlášení Charty 77, které vyzývalo k dodržování lidských a občanských práv. Je považováno za jednu z nejvýznamnějších akcí odporu vůči oficiálnímu režimu v období normalizace po roce 1968.

Bytové univerzity

Co si představíš pod pojmem „podzemní bytová univerzita“? Čím se lišila od oficiální výuky na vysokých školách?

Kdo se zasloužil o vznik a další rozvoj podzemní bytové univerzity v Brně? Jak se jmenovaly jeho dvě samizdatové edice?

29. 12. 1989

TIP PRO UČITELE

Václav Havel zvolen prezidentem
Československé socialistické republiky

Témata slohových prací:

- 1) Svoboda slova
- 2) Dopis z exilu
- 3) Jeden den v životě disidenta

Zapojte se do soutěže o Cenu Bronislavy Müllerové!

Literární soutěž je určena studentům středních škol a každoročně ji začátkem července vyhlašuje Vzdělávací nadace Jana Husa v Brně. Více informací o soutěži na webových stránkách nadace www.vnjh.cz.

Bílý dům – osmipodlažní administrativní budova byla podle návrhu architektů Miroslava Spurného a Františka Jakubce postavena v letech 1974–1976 pro brněnský **Městský výbor KSČ**.
Žerotínova nám. 6, Brno

Úřad pro ombudsmana – původně byla budova postavena pro **Okresní výbor KSČ Brno-venkov**. Po sametové revoluci ji využívala Fakultní nemocnice, roku 2001 byla předána Kanceláři veřejného ochránce práv.
Udolní 658/39, Brno

Moravská galerie – Místodržitelův palác. Budova sloužila od konce 18. století jako sídlo moravských zemských úřadů. Od roku 1957 v ní působil **Muzeum dělnického hnutí** v Brně – zařízení Jihomoravského krajského výboru KSČ. Dne 27. 3. 1959 došlo k zpřístupnění expozic veřejnosti. Od roku 1990 je ve správě Moravské galerie.
Moravské náměstí 1a, Brno

Nejvyšší soud České republiky. Dřívější Všeobecný penzijní ústav fungoval od 60. let jako **sekretariát Jihomoravského krajského výboru KSČ**. Po revolučním roce 1989 sloužil objekt krátce jako rektorát a Ústav výpočetní techniky Masarykovy univerzity a od roku 1993 je sídlem Nejvyššího soudu České republiky. **Burešova 571/20, Brno**

Dům umění – díky řediteli Adolfu Kroupovi byl v letech 1954–1971 centrem nezávislé moderní kultury. Konaly se zde výstavy moderního umění a podnětné literární i hudební večery. V březnu roku 1969 v Domě umění našlo azyl **Divadlo Husa na provázku** (po cenzurním zásahu přejmenováno na Divadlo na provázku).
Malinovského nám. 2, Brno

Pamětní deska Danuše Muzikářové
Moravské nám. 629/4, Brno

Pamětní deska Stanislava Valehracha
Orlí 20/01, Brno

Bytové semináře

8 Francouzské semináře v bytě manželů Jelínkových, Brno-Zabovřesky.

9 Německé semináře v bytě manželů Blažekových, Brno-Černá Pole.

10 Britské semináře v bytě manželů Oszlých, Brno-Lužánky.

Normalizaci navzdory

PRACOVNÍ LIST PRO STŘEDNÍ ŠKOLY A GYMNÁZIA

Nalep do sešitu

Nalep do sešitu

Nalep do sešitu

Nalep do sešitu

únor 1948

Klement Gottwald prezidentem.

Proces s Miladou Horákovou.

Oficiálně zrušena cenzura. Znovu se objevila 12. září 1968, když byl zřízen Vládní výbor pro tisk a informace.

26. 6. 1968

27. 6. 1968

21. 8. 1968

Doplň událost:

750 000 vojáků

6 300 tanků

2 000 děl a raket

800 letadel

leden 1969

duben 1969

21. 8. 1969

14. 1. 1971

Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ. Do emigrace následně odchází desítky tisíc občanů.

ÚKOL

Spoj pojem s vysvětlením:

Pražské jaro

Cenzura

Normalizace

Exil

Disident

Totalitní režim

červen 1948

1950

Alexandr Dubček zvolen prvním tajemníkem ÚV KSČ. Začal obrodný proces známý jako pražské jaro.

Literární listy, Práce, Zemědělské noviny a Mladá fronta uveřejnily prohlášení 2000 slov: kritika Ludvíka Vaculíka na vývoj v Československu po roce 1945.

Tryzna na náměstí Svobody v Brně za Jana Palacha, který se upálil na protest proti přítomnosti okupačních vojsk a omezování lidských svobod.

Tvrď potlačení protestních akcí. V Brně zasáhly smrtící výstřely Danuši Muzikářovou (18 let) a Stanislava Valehracha (28 let).

ÚKOL

Spoj pojem s vysvětlením:

Pražské jaro

Cenzura

Normalizace

Exil

Disident

Totalitní režim

návrat před demokratizační reformy jara 1968, návrat k autoritativnímu režimu, postupné obnovení režimní kontroly nad společností

vyhnanství, vynucený pobyt v cizině

člověk, který veřejně a otevřeně vyjadřuje názor odlišný od oficiální vládnoucí ideologie

období politického uvolnění v Československu v roce 1968 (zrušení cenzury, svoboda slova, svoboda shromažďování atd.)

neomezená nadvláda určité skupiny nad ostatními lidmi a tvrdé potlačování veškerého odporu proti ní

kontrola a omezování sdělování informací, v dobách nesvobody je kontrolováno i soukromé sdělování názorů

2017